

افراط و تفریط‌ها در عزاداری

هنگامی که بزرگان دین می‌گویند: «سینه خیز به سمت حرم نروید، نگویید سگ حسین هستم، به حالت سجده آستانه قبور ائمه را نبوسید، و...» همه این نهی‌ها به خاطر آن است که نباید به گونه‌ای نشان داد که اهل بیت هدف و مقصود نهایی هستند.

چرا ما سگ امام حسین(ع) نیستیم؟/ شیعیانی که دینشان به اندازه بال مگسی ارزش ندارد

هنگامی که بزرگان دین می‌گویند: «سینه خیز به سمت حرم نروید، نگویید سگ حسین هستم، به حالت سجده آستانه قبور ائمه را نبوسید، و...» همه این نهی‌ها به خاطر آن است که نباید به گونه‌ای نشان داد که اهل بیت هدف و مقصود نهایی هستند.

به گزارش خبرنگار فرهنگی فارس، افراط‌ها و تفریط‌هایی که در عزاداری برای اهل بیت علیه السلام و به ویژه امام حسین(ع) در سال‌های اخیر صورت گرفته باعث سوء استفاده از اصل عزاداری و آیین‌های به حق شیعیان شده است و در همین راستا بارها درباره این گونه رفتارها توسط مقام معظم رهبری و دیگر علما هشدار داده شده است.

حجت الاسلام و المسلمین مهدی مسائلی نویسنده کتاب «لعن‌های نامقدس» و از فعالان فرهنگی در سلسله یادداشت‌هایی به بررسی این افراط و تفریط و پاسخ به سوالات رایج پرداخته که این یادداشت‌ها به تدریج منتشر می‌شود:

چرا ما سگ امام حسین- علیه السلام- نیستیم!؟

همه می‌دانیم که ولایت حقیقی و انحصاری از آن خداست و از غیر خدا کاری ساخته نیست؛ آن گونه که قرآن کریم با یادآوری این معنا می‌فرماید: «قَالَهُ هُوَ الْوَلِيُّ [1]؛ یعنی: ولایت منحصر¹ از آن خداوند است»، و همچنین در آیه‌ای دیگر می‌فرماید: «وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ [2]؛ یعنی: برای انسان ولی و یابوری جز خدا نخواهد بود.»

از همین رو هنگامی سخن از ولایت پیامبر و اهل بیت- صلوات الله علیهم اجمعین- به میان می‌آید در واقع این ولایت برگرفته از همان ولایت الهی بوده و جدای از آن نیست. پس اهل بیت- علیهم السلام- برای ما هیچ‌گاه هدف و مقصود نهایی نبوده و نیستند. محبت و عشق ما به آن بزرگواران نیز به خاطر ولایت الهی است که در وجود آنها تبلور یافته است. همچنین از آن جهت تبعیت و اطاعت ایشان بر ما واجب است که آنها ما را به ولایت و اطاعت از خداوند رهنمون می‌سازند. در این راستا باید ابراز محبت و اطاعت ما از اهل بیت- علیهم السلام- نیز به گونه‌ای باشد که دیگران گمان نکنند که شیعه، ائمه خود را هدف و مقصود نهایی می‌داند و برای آن بزرگواران محبت و ولایتی مستقل از ولایت خداوند قائل است. البته این معنا در ذهن بیشتر شیعیان متمرکز بوده و همه به آن اعتقاد دارند، اما گاهی رفتارها و سخنان بعضی از شیعیان ناآگاه خلاف آن را به دیگران القاء می‌کند.

پس هنگامی که بزرگان دین می‌گویند: «سینه خیز به سمت حرم نروید، نگویید سگ حسین هستم، به حالت سجده آستانه قبور ائمه را نبوسید، و...» همه این نهی‌ها به خاطر آن است که نباید به گونه‌ای نشان داد که اهل بیت- علیهم السلام- هدف و مقصود نهایی هستند، بلکه خضوع و خشوع کامل را باید به خداوند متعال نشان داد و از منشأ و انگیزه محبت به اهل بیت- علیهم السلام- منحرف نشویم.

البته این سخن بارها توسط اهل بیت- علیهم السلام- به شیعیان تذکر داده شده است چنانچه هنگامی عبدالسلام هروی خدمت امام رضا علیه السلام عرض می‌نماید که نزد مردم شایع کرده‌اند که شما ادعا می‌کنید مردم بنده زر خرید ما هستند! آن حضرت در پاسخ فرمودند: «خداوند! ای کسی که آسمان‌ها و زمین را آفریده‌ای و به ناپیدا و پیدا آگاهی، تو شاهی که من چنین مطلبی را هرگز نگفته‌ام، و از احدی از پدرانم- علیهم السلام- نشنیده‌ام که چنین کلامی گفته باشند، بار الها! تو خود می‌دانی که از این مردم چه ستم‌هایی به ما وارد شده است، و اینکه این اقترأ هم از ستم‌های ایشان ست که درباره ما روا داشته‌اند.»

****اطاعت از اهل بیت به چه دلیلی است؟**

جالب این جاست آن حضرت پس از این سخن، استدلالی در رد این شایعه بیان نموده و سپس بر این نکته تأکید فرمودند که اطاعت از اهل بیت- علیهم السلام- به خاطر ولایتی است خداوند به ایشان داده است، ایشان در این باره می‌فرمایند: «ای عبدالسلام آیا تو منکری آنچه را خداوند تعالی از ولایت و امامت ما بر تو و دیگران واجب فرموده است چنان که دیگران

منکرند؟» گفتم: «پناه به خدا، هرگز! بلکه من به ولایت و امامت شما اقرار دارم.» (شیخ صدوق، عیون أخبار الرضا علیه السلام، ترجمه غفاری و مستفید، ج2، ص431)

همین معنا را امام رضا- علیه السلام- صریحا در روایتی دیگر متذکر می‌شوند، چنانچه محمد بن زید طبری می‌گوید: من در خراسان بالای سر امام رضا علیه السلام ایستاده به خدمت بودم و جمعی از بنی هاشم که اسحاق بن موسی همراه آنها بود، شرفیاب حضور او بودند. آن حضرت فرمود: «ای اسحاق به من خبر رسیده که مردم می‌گویند: ما عقیده داریم که همه مردم بنده‌های ما هستند، نه، سوگند بدان خویشی و قرابتی که با رسول خدا- صلی الله علیه و آله- دارم، من هرگز چنین چیزی نگفتم، و از پدران خود هم نشنیدم و به من نرسیده است که یکی از نیاکان من چنین گفته باشد، ولی من می‌گویم که مردم مطیع ما هستند در اینکه اطاعت و پیروی ما از سوی خداوند بر آنها واجب است و در دیانت و معارف الهی به ما وابسته‌اند، این مطلب را باید حاضران به غائبان برسانند.» (شیخ کلینی، اصول کافی، چاپ دارالحديث، ج1، ص459).

****شیعیانی که دینشان به اندازه بال مگسی ارزش ندارد**

متأسفانه امروز غلفت عده‌ای از شیعیان از حقیقت ولایت اهل بیت- علیهم السلام- و غرض ورزی عده‌ای دیگر، موجب شده است تا علما و بزرگان شیعه نتوانند آنها را به صورت صریح از سخنان و رفتارهایی این‌گونه باز دارند.

نزد شاگردان آیت الله بروجردی معروف و مشهور است که این مرجع بزرگ جهان تشیع نهی شدید و خاصی از عتبه‌بوسی قبور ائمه شیعه- علیهم السلام- داشتند و با این استدلال که این کار نوعی سجده است و سجده برای غیر خداوند جایز نیست، انجام این کار را انحراف از اصل و اساس محبت و ولایت به اهل بیت- علیهم السلام- می‌دانستند.

کاری به اختلاف سخن علما در این باره نداریم، زیرا امروز شاهد آن هستیم که عده‌ای قلاده بر گردن می‌آویزند، صدای سگ در می‌آورند، سینه‌خیز بین الحرمین را طی می‌کنند، صورت بر زمین می‌کشند، به سمت حرم ائمه شیعه- علیهم السلام- نماز می‌خوانند، کلمات کفر بر زبان جاری می‌کنند، و...؛ و هیچ کس حق و جرأت اعتراض به آنها را ندارد، چون اعتراض به این اعمال ناشایست و موهن از دیدگاه بعضی به منزله‌ی زیر سؤال بردن ولایت و محبت اهل بیت- علیهم السلام- است و خروج از دین!

اینجاست که امام زمان- علیه السلام- در توقیعی خطاب به محمد بن علی بن هلال کرخی، با اشاره به اعمال و گفته‌های ناشایست بعضی از شیعیان درباره اهل بیت- علیهم السلام- می‌فرماید: «يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ قَدْ آذَانَا جُهَلَاءُ الشَّيْعَةِ وَ حُمْقَاؤُهُمْ وَ مَنْ دِيْنُهُ جَتَا حُ الْبَعُوْضَةِ أَرْجَحُ مِنْهُ؛ ای محمد بن علی، افرادی احمق و جاهل از شیعیان و گروهی که مذهبشان به اندازه بال مگسی ارزش ندارد خاطرهم را آزرده‌اند!» (شیخ طبرسی، الإحتجاج علی أهل اللجاج، ج2، ص474)